

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش های خبری

گزارش پژوهشی؛

موضوع:

"سهم پارک های علم و فناوری از لایحه بودجه ۹۸"

فرآورده های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش های زیر قابل دسترس است:

- وب سایت خبرگزاری صدا و سیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: فاطمه حسینی

□ نکات برجسته پژوهش خبری

- ❖ استان تهران با ۸ پارک علم و فناوری، بیشترین سهم را از مجموع ۴۳ پارک علم و فناوری کشور به خود اختصاص داده است.
- ❖ در حال حاضر، تمامی پارک‌های علم و فناوری کشور با اعتبارات بخش دولتی اداره می‌شوند.
- ❖ ناحیه نوآوری شریف تنها پارک علم و فناوری خصوصی است که بودجه آن به طور کامل از طریق بخش خصوصی تأمین می‌شود.
- ❖ در حال حاضر، بیش از ۴۵۰ شرکت دانش‌بنیان در ناحیه نوآوری شریف مستقر هستند و بیش از ۳ هزار نفر نیز در آن مشغول به فعالیت می‌باشند.
- ❖ در حال حاضر، در ۳۶ پارک علم و فناوری، ۱۰۴ مرکز رشد و ۵۰۸۴ واحد فناور وجود دارد.
- ❖ در حال حاضر، بیش از ۳۷ هزار نفر در ۳۶ پارک علم و فناوری مشغول به فعالیت می‌باشند.
- ❖ عملکرد پارک‌های علم و فناوری نشان می‌دهد که تاکنون بیش از ۲۶۰ میلیون دلار صادرات محصولات و خدمات داشته‌اند.
- ❖ بودجه اختصاص یافته به پارک‌های علم و فناوری در لایحه بودجه ۹۸ نسبت به سال گذشته، رشدی بیش از ۲۲ درصدی داشته است.
- ❖ شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان با رقمی معادل ۶۲۲,۵۰۰ میلیون ریال بیشترین سهم و پارک علم و فناوری دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تهران با رقمی معادل ۱۷,۲۰۰ میلیون ریال کمترین سهم را از اعتبارات لایحه بودجه ۹۸ دارند.
- ❖ در لایحه بودجه ۹۸، یک تبصره و ۲ بند به طور مستقیم و مشخص، به پارک‌های علم و فناوری اختصاص یافته است.

□ مقدمه

پارک‌های علم و فناوری به عنوان پیشران‌های اقتصاد دانش‌بنیان، نقشی مهم در برقراری ارتباط مؤثر میان صنعت و دانشگاه دارند و از همین‌رو، مورد توجه کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه قرار گرفته و کشورها تلاش کرده‌اند با انواع حمایت‌های قانونی و مالی، آنها را در راستای توسعه اقتصاد دانش‌بنیان، تقویت تولید و توسعه اشتغالزایی یاری رسانند. در کشور ما نیز پارک‌های علم و فناوری با هدف کمک به ایجاد خلق ثروت از طریق تجاری‌سازی محصولات فناورانه و توسعه تولید و صادرات آنها، از سال ۱۳۸۱ شکل گرفتند و طبق اساسنامه آنها، مقرر شده بوده که تأمین اعتبارات پارک‌ها از مجاری دولتی و غیر دولتی صورت گیرد. با این حال، نگاهی به قوانین بودجه نشان می‌دهد که تقریباً تمامی اعتبارات مورد نیاز پارک‌های علم و فناوری از طریق منابع دولتی تأمین می‌شود و بخش خصوصی سهمی در شکل‌گیری و توسعه پارک‌های علم و فناوری کشور ندارد که این موضوع یکی از آسیب‌ها و چالش‌های پارک‌های علم و فناوری است که می‌تواند بر کاهش عملکرد و کارایی آنها نیز اثرگذار داشته باشد و در بررسی میزان انطباق بودجه اختصاص یافته به پارک‌ها با عملکرد آنها این موضوع به وضوح قابل مشاهده است. در این رابطه گروه اقتصاد پژوهش خبری، در گزارش پیش‌رو، پس از بررسی سهم بخش دولتی و خصوصی از پارک‌های علم و فناوری، به بررسی میزان عملکرد آنها و همچنین، مقایسه بودجه اختصاص یافته به آنها طی سال اخیر و در لایحه بودجه ۹۸ پرداخته است.

□ سهم بخش دولتی و خصوصی از پارک‌های علم و فناوری

در مجموع ۴۳ پارک علم و فناوری در ۳۱ استان کشور وجود دارد که تهران با ۸ پارک، بیشترین سهم را از مجموع پارک‌های علم و فناوری کشور به خود اختصاص داده است و بعد از آن استان‌های اصفهان، البرز، زنجان، سمنان و هرمزگان هر کدام صاحب ۲ پارک علم و فناوری می‌باشند؛ در هر کدام از دیگر استان‌های کشور نیز یک پارک علم و فناوری استقرار دارد که در حال حاضر، تمامی پارک‌های علم و فناوری کشور با اعتبارات بخش دولتی اداره می‌شوند. این در حالی است که در اسناد بالادستی کشور از جمله نقشه جامع علمی کشور، بر تأسیس و راه‌اندازی پارک‌های علم و فناوری خصوصی تأکید شده است و تجربه سایر کشورهای پیشرو در این زمینه نیز نشان می‌دهد که عملکرد پارک‌هایی که با بودجه بخش خصوصی اداره می‌شوند به مراتب بهتر و اثرگذارتر از پارک‌هایی است که از منابع بودجه عمومی استفاده می‌کنند.

در هر حال، برخلاف آنچه که در اسناد بالادستی کشور آمده است، هنوز عزم و اراده جدی برای راه‌اندازی پارک‌های علم و فناوری خصوصی در کشور وجود ندارد و به تازگی، «تنها یک پارک علم و فناوری خصوصی در ایستگاه نوآوری شریف با عنوان ناحیه نوآوری شریف و با هدف ایجاد منطقه‌ای ویژه برای حضور و رشد شرکت‌های فناور و دانش-بنیان راه‌اندازی شده است که بودجه آن به طور کامل از طریق بخش خصوصی تأمین می‌شود و در حال حاضر، بیش از ۴۵۰ شرکت دانش‌بنیان این منطقه را به عنوان محل استقرار خود انتخاب کرده‌اند و بیش از ۳ هزار نفر نیز در آن مشغول به فعالیت شده‌اند.»^۱

۱. مصاحبه با علیرضا جعفر، کارشناس ناحیه نوآوری شریف، بهمن ۱۳۹۷

□ ارزیابی عملکرد پارک‌های علم و فناوری کشور

طبق گزارش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، از مجموع ۴۳ پارک علم و فناوری در کشور، اطلاعات ۳۶ پارک ارائه شده است که در آنها ۱۰۴ مرکز رشد، ۴۹۸۴ واحد فناور و بیش از ۳۸ هزار نفر مشغول به فعالیت می‌باشند. همچنین، عملکرد این پارک‌ها نشان می‌دهد که تاکنون بیش از ۲۱۹۰ دانش فنی در آنها تجاری‌سازی شده و بیش از ۲۷۰ میلیون دلار صادرات محصولات و خدمات داشته‌اند.

ردیف	نام پارک	تعداد مراکز رشد	مجموع واحدهای فناور مستقر در پارک و مراکز رشد وابسته	تعداد افراد شاغل در واحدهای فناور	مجموع تعداد کارکنان شاغل در ستاد پارک و مراکز رشد وابسته	تعداد دانش فنی تجاری-شده	میزان صادرات فناوری‌ها، محصولات و خدمات (دلار)
۱	پارک علم و فناوری آذربایجان شرقی	۴	۱۴۱	۵۵۴	۴۳	۷۲	۲۰۶,۲۸۰
۲	پارک علم و فناوری آذربایجان غربی	۱	۸۱	۲۷۰	۱۲	۱	۰
۳	پارک علم و فناوری اردبیل	۱	۷۵	۳۸۶	۱۷	۲۳	۰
۴	شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان	۵	۵۰۷	۶۸۳۹	۶۶	۱۷۴	۱۲,۷۰۴,۲۵۶
۵	پارک علم و فناوری البرز	۱	۳۵	۱۲۳	۲۳	۶۳	۰
۶	پارک علم و فناوری ایلام	۱	۸۴	۵۴۹	۱۳	۱۸	۵۰,۱۲۶
۷	پارک علم و فناوری خلیج فارس (استان بوشهر)	۵	۱۲۷	۵۲۴	۵۲	۴۷	۱,۰۰۵,۲۹۰
۸	پارک علم و فناوری پردیس	۱	۱۲۴۰	۳۷۴۷	۱۲۰	-	۳۰,۰۰۰,۰۰۰
۹	پارک علم و فناوری چهارمحال و بختیاری	۱	۱۲۷	۷۲۵	۲۵	۸۵	۱۷۴,۳۵۰
۱۰	پارک علم و فناوری خراسان رضوی	۸	۲۷۴	۳۳۸۶	۷۴	۱۸۷	۱,۱۲۵,۴۰۰
۱۱	پارک علم و فناوری خراسان جنوبی	۴	۸۶	۲۵۷	۲۴	۲۴	۱۴۵,۴۴۱
۱۲	پارک علم و فناوری خراسان شمالی	۲	۱۱۶	۶۷۹	۱۴	۳۷	۶,۷۰۰,۰۰۰
۱۳	پارک علم و فناوری خوزستان	۳	۱۶۷	۱۳۶۴	۲۴	۷۵	۳۵۰,۰۰۰
۱۴	پارک علم و فناوری دانشگاه آزاد اسلامی	-	۱۰۴	۳۳۸	۶	۶	۱۰۰,۰۰۰
۱۵	پارک علم و فناوری دانشگاه تربیت مدرس	-	۱۰۱	۳۶۷	۲۸	۱	۲۰۰,۰۰۰

ردیف	نام پارک	تعداد مراکز رشد	مجموع واحدهای فناور مستقر در پارک و مراکز رشد وابسته	تعداد افراد شاغل در واحدهای فناور	مجموع تعداد کارکنان شاغل در ستاد پارک و مراکز رشد وابسته	تعداد دانش فنی تجاری شده	میزان صادرات فناوری‌ها، محصولات و خدمات (دلار)
۱۶	پارک علم و فناوری دانشگاه تهران ^۱	۱	۱۴۳	۲۹۹۷	۶۰	-	۱۳,۰۰۰,۰۰۰
۱۷	پارک علم و فناوری دانشگاه سمنان	۲	۱۱۷	۵۰۷	۲۵	۴۵	۳,۱۶۸,۸۰۴
۱۸	پارک علم و فناوری دانشگاه صنعتی شریف	۱	۸۹	۱۳۰۱	۱۰	۵۹	۰
۱۹	پارک علم و فناوری دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه زنجان	-	۶۹	۳۲۱	۱۱	۳۲	۴۰,۰۰۰
۲۰	پارک علم و فناوری سمنان	۵	۱۸۰	۷۲۶	۴۲	۸۰	۱,۴۲۰,۰۰۰
۲۱	پارک علم و فناوری سیستان و بلوچستان	۱	۵۴	۵۷۳	۱۷	۲۰	۵۰۰,۰۰۰
۲۲	پارک علم و فناوری فارس	۸	۲۶۱	۲۱۲۷	۶۸	۴۲۶	۶۲,۵۰۰
۲۳	پارک علم و فناوری زیست-فناوری خلیج فارس (قشم)	-	۱۵	۹۶	۳۲	۱۳	۱۰۰,۰۰۰
۲۴	پارک علم و فناوری قزوین	۱	۱۶۷	۴۵۱	۱۶	۲۱	۳,۵۰۰
۲۵	پارک علم و فناوری قم	۲	۶۴	۴۸۳	۱۸	۵۶	۱,۰۳۰,۰۰۰
۲۶	پارک علم و فناوری کردستان	۲	۱۳۱	۵۴۷	۲۲	۲۳	۱۳۱,۰۰۰
۲۷	پارک علم و فناوری کرمان	۴	۱۳۴	۸۰۰	۲۵	۴۰	۱۱۵,۸۶۴,۲۰۰
۲۸	پارک علم و فناوری کرمانشاه	۷	۸۷	۱۴۸۲	۲۵	۲۳	۷۴,۵۲۲,۰۰۰
۲۹	پارک علم و فناوری گلستان	۲	۱۲۶	۴۳۲	۱۹	۲۳	۱,۶۳۲,۰۰۰
۳۰	پارک علم و فناوری گیلان	۶	۳۱۷	۹۱۵	۴۸	۱۴۸	۳۸۳,۰۰۰
۳۱	پارک علم و فناوری لرستان	۴	۷۲	۱۹۵	۲۴	۹	۱۳,۲۰۰
۳۲	پارک علم و فناوری مازندران	۴	۴۶	۸۰۴	۳۰	۳۷	۵,۰۰۰,۰۰۰
۳۳	پارک علم و فناوری مرکزی	۱	۱۵۸	۷۴۱	۳۱	۲۰	۲,۵۳۷,۸۷۵

۱. اطلاعات این ردیف از روابط عمومی پارک علم و فناوری دانشگاه تهران اخذ شده است.

ردیف	نام پارک	تعداد مراکز رشد	مجموع واحدهای فناور مستقر در پارک و مراکز رشد وابسته	تعداد افراد شاغل در واحدهای فناور	مجموع تعداد کارکنان شاغل در ستاد پارک و مراکز رشد وابسته	تعداد دانش فنی تجاری-شده	میزان صادرات فناوری‌ها، محصولات و خدمات (دلار)
۳۴	پارک علم و فناوری هرمزگان	۲	۹۳	۴۳۰	۱۸	۱۷	۴۰,۰۰۰
۳۵	پارک علم و فناوری همدان	۵	۱۳۷	۹۷۲	۲۳	۳۲	۴۱۵,۰۰۰
۳۶	پارک علم و فناوری یزد	۹	۲۵۹	۱۵۱۰	۳۴	۲۵۹	۳۱۸,۰۰۰
	جمع کل	۱۰۴	۴,۹۸۴	۳۸,۵۱۸	۱,۱۳۹	۲,۱۹۶	۲۷۲,۹۴۲,۲۲۲

طبق جدول فوق، بیشترین تعداد پارک‌های علم و فناوری مربوط به استان تهران است و پس از آن استان‌های سمنان و هرمزگان هر کدام با دو پارک در جایگاه دوم قرار دارند. از نظر قدمت نیز، شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان که در تاریخ ۱۳۷۶/۱۱/۲۶ مجوز تأسیس گرفت، با سابقه‌ترین پارک علم و فناوری محسوب می‌شود. همچنین، از مجموع صادرات فناوری، محصولات و خدمات ۳۶ پارکی که اطلاعات آن ارائه شده است، بیشترین ارزش صادرات مربوط به پارک علم و فناوری کرمان با حدود ۱۱۶ میلیارد دلار است و بعد از آن به ترتیب پارک علم و فناوری کرمانشاه، پارک علم و فناوری پردیس، شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان و پارک علم و فناوری خراسان شمالی قرار دارند.^۱

□ بررسی بودجه پارک‌های علم و فناوری

یکی از نکات مهم در لایحه بودجه ۱۳۹۸، افزایش قابل توجه بودجه پارک‌های علم و فناوری است، به طوری که بودجه اختصاص یافته به پارک‌های علم و فناوری در لایحه بودجه ۹۸ نسبت به سال گذشته، در مجموع حکایت از رشد بیش از ۲۲ درصدی دارد که البته این رشد مربوط به اعتبارات هزینه‌ای می‌باشد چرا که در بخش اعتبارات سرمایه‌ای پارک‌های علم و فناوری، کاهش ۳۴۰ میلیون ریالی نسبت به سال گذشته مشاهده می‌شود. در جدول زیر سهم پارک‌های علم و فناوری کشور از قوانین بودجه سه سال اخیر و همچنین لایحه بودجه ۱۳۹۸ به تفکیک ارائه شده است:

۱. گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس با عنوان «بررسی شاخص‌های عملکردی پارک‌های علم و فناوری و ارائه پیشنهادها سیاستی»، آبان‌ماه ۱۳۹۷

(میلیون ریال)

نام پارک	قانون بودجه ۱۳۹۵		قانون بودجه ۱۳۹۶		قانون بودجه ۱۳۹۷		لایحه بودجه ۲۱۳۹۸		تغییرات لایحه ۱۳۹۸ نسبت به قانون بودجه ۱۳۹۷ (درصد)	
	سرمایه‌ای	هزینه‌ای	سرمایه‌ای	هزینه‌ای	سرمایه‌ای	هزینه‌ای	سرمایه‌ای	هزینه‌ای	سرمایه‌ای	هزینه‌ای
پارک علم و فناوری آذربایجان شرقی	۴,۰۰۰	۳۹,۴۴۱	۴,۰۰۰	۴۲,۴۰۰	۳,۳۰۰	۵۱,۸۱۹	۶,۰۰۰	۱۲۷,۰۰۰	۱۴۵,۰۸	۸۱,۸۱
پارک علم و فناوری آذربایجان غربی	۴,۰۰۰	۱۳,۸۷۷	۳۱,۰۰۰	۲۴,۵۵۰	۲۹,۵۰۰	۳۷,۹۳۶	۴۳,۵۰۰	۶۱,۰۰۰	۶۰,۷۹	۴۷,۴۵
پارک علم و فناوری اردبیل	-	-	۳,۰۰۰	۸,۸۰۰	۱۷,۷۰۰	۳۷,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۶۲,۷۴۵	۶۹,۵۸	۱۲,۹۹
شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان	۱۰۴,۵۰۰	۲۴۴,۶۸۶	۱۰۵,۵۰۰	۲۸۴,۰۷۵	۶۵,۵۰۰	۳۶۱,۴۹۷	۶۸,۰۰۰	۵۵۴,۵۰۰	۵۳,۳۸	۳,۸۱
پارک علم و فناوری البرز	۰	۱۱,۵۰۰	۳,۰۰۰	۱۲,۴۲۰	۲,۵۰۰	۱۴,۶۰۰	۴,۰۰۰	۲۵,۷۰۰	۷۶,۰۲	۶۰
پارک علم و فناوری ایلام	۳,۵۹۹	۱۷,۶۰۰	۳,۵۹۹	۲۰,۷۰۰	۱۸,۰۰۰	۲۸,۸۱۱	۲۵,۵۰۰	۴۶,۲۰۰	۶۰,۳۵	۴۱,۶۶
پارک علم و فناوری خلیج فارس (بوشهر)	۵۵,۰۰۰	۳۷,۰۰۰	۱۰۶,۵۰۰	۴۶,۶۸۰	۶۴,۹۰۰	۶۳,۷۶۱	۴۶,۰۰۰	۹۵,۹۰۰	۵۰,۴۰	-۲۹,۱۲
پارک علم و فناوری پردیس	۱۷,۵۰۰	۲۵۲,۲۸۰	۱۹,۰۰۰	۲۸۵,۸۰۴	۱۸,۰۰۰	۳۳۸,۳۰۰	۸,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	-۱۱,۳۲	-۵۵,۵۵
پارک علم و فناوری چهارمحال و بختیاری	۴,۵۰۰	۲۳,۶۰۰	۴,۵۰۰	۳۱,۶۰۰	۱۸,۷۰۰	۴۲,۰۴۳	۲۵,۵۰۰	۷۱,۷۰۰	۷۰,۵۳	۳۶,۳۶
پارک علم و فناوری خراسان رضوی	۴,۵۰۰	۴۸,۵۵۹	۵,۵۰۰	۷۸,۸۰۰	۵,۰۰۰	۱۰۵,۶۲۰	۷,۰۰۰	۱۸۰,۰۰۰	۷۰,۴۲	۴۰
پارک علم و فناوری خراسان جنوبی	۲۹,۰۰۰	۲۳,۸۰۰	۲۹,۰۰۰	۳۰,۰۰۰	۲۹,۰۰۰	۴۶,۷۹۶	۳۶,۰۰۰	۷۹,۰۰۰	۶۸,۸۱	۲۴,۱۳

۱. گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس با عنوان «بررسی لایحه بودجه ۱۳۹۸ کل کشور، ۴۹. آموزش عالی، تحقیقات و فناوری»، دی ماه ۱۳۹۷

۲. گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس با عنوان «بررسی لایحه بودجه ۱۳۹۸ کل کشور، ۴۹. آموزش عالی، تحقیقات و فناوری»، دی ماه ۱۳۹۷

تغییرات لایحه ۱۳۹۸ نسبت به قانون بودجه ۱۳۹۷ (درصد)		لایحه بودجه ۲۱۳۹۸		قانون بودجه ۱۳۹۷		قانون بودجه ۱۳۹۶		قانون بودجه ۱۳۹۵		نام پارک
سرمایه‌ای	هزینه‌ای	سرمایه‌ای	هزینه‌ای	سرمایه‌ای	هزینه‌ای	سرمایه‌ای	هزینه‌ای	سرمایه‌ای	هزینه‌ای	
۱۱,۵۸	۱۲۰,۰۱	۲۶,۰۰۰	۶۳,۸۰۰	۲۳,۳۰۰	۲۸,۹۹۸	۲۹,۰۰۰	۲۰,۴۸۰	۲۹,۰۰۰	۱۶,۸۰۰	پارک علم و فناوری خراسان شمالی
۳۳,۳۳	۵۷,۸۵	۲۶,۰۰۰	۹۴,۴۰۰	۱۹,۵۰۰	۵۹,۸۰۰	۵,۵۰۰	۴۲,۴۳۷	۵,۰۰۰	۳۲,۵۱۰	پارک علم و فناوری خوزستان
۴,۷۱	۵۳,۵۸	۲۰,۰۰۰	۹۷,۰۰۰	۱۹,۱۰۰	۶۳,۱۵۸	۵,۰۰۰	۵۲,۵۸۱	۴,۰۰۰	۴۹,۷۰۰	پارک علم و فناوری دانشگاه تربیت مدرس
۵۱,۲۸	۴۵,۴۱	۵۹,۰۰۰	۲۱۵,۰۰۰	۳۹,۰۰۰	۱۴۷,۸۵۷	۵۰,۶۹۷	۹۸,۴۹۰	۴۶,۶۹۸	۶۹,۸۷۲	پارک علم و فناوری دانشگاه تهران
۱۰	-۴۹,۰۱	۳,۳۰۰	۳۹,۰۰۰	۳,۰۰۰	۷۶,۴۹۸	۴,۰۰۰	۲۱,۷۵۰	۴,۰۰۰	۱۹,۹۱۰	پارک علم و فناوری دانشگاه سمنان
۶۶,۶۶	۵۶,۴۹	۵,۰۰۰	۵۹,۰۰۰	۳,۰۰۰	۳۷,۷۰۰	۳,۰۰۰	۹,۰۳۸	۲,۰۰۰	۳,۰۰۰	پارک علم و فناوری دانشگاه صنعتی شریف
۳۳,۳۳	۶۳,۱۸	۶,۰۰۰	۴۱,۵۰۰	۴,۵۰۰	۲۵,۴۳۱	۵,۵۰۰	۱۷,۲۷۹	۴,۰۰۰	۱۳,۳۵۰	پارک علم و فناوری دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه زنجان
-	۶۳,۸۰	۰	۱۷,۲۰۰	۰	۱۰,۵۰۰	-	-	-	-	پارک علم و فناوری دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تهران

تغییرات لایحه ۱۳۹۸ نسبت به قانون بودجه ۱۳۹۷ (درصد)		لایحه بودجه ۲۱۳۹۸		قانون بودجه ۱۳۹۷		قانون بودجه ۱۳۹۶		قانون بودجه ۱۳۹۵		نام پارک
سرمایه‌ای	هزینه‌ای	سرمایه‌ای	هزینه‌ای	سرمایه‌ای	هزینه‌ای	سرمایه‌ای	هزینه‌ای	سرمایه‌ای	هزینه‌ای	
-	۷۰,۴۳	۰	۱۹,۶۰۰	۰	۱۱,۵۰۰	-	-	-	-	پارک علم و فناوری دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران
-۶۶,۶۶	۱۸۵,۷۱	۵,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰	۷,۰۰۰	-	-	-	-	پارک علم و فناوری زنجان
۴۲,۸۵	-۱۹,۱۷	۵,۰۰۰	۱۱۹,۵۰۰	۳,۵۰۰	۱۴۷,۸۵۷	۴,۰۰۰	۵۵,۷۰۰	۴,۰۰۰	۴۵,۳۵۸	پارک علم و فناوری سمنان
۴,۷۶	۷۳,۲۳	۲۲,۰۰۰	۹۸,۰۰۰	۲۱,۰۰۰	۵۶,۵۷۲	۶,۵۰۰	۳۷,۹۵۴	۵,۰۰۰	۲۱,۶۰۰	پارک علم و فناوری سیستان و بلوچستان
-۸,۵۵	۵۸,۷۹	۴۲,۰۰۰	۱۴۲,۰۰۰	۴۵,۹۳۰	۸۹,۴۲۳	۲۹,۵۰۰	۷۶,۸۰۰	۲۹,۵۰۰	۶۹,۰۱۷	پارک علم و فناوری فارس
۲۶۹,۲۳	۳۳,۹۱	۲۴,۰۰۰	۴۰,۵۰۰	۶,۵۰۰	۳۰,۲۴۲	۱۷,۶۰۰	۲۷,۸۰۰	۱۶,۶۰۰	۲۶,۲۰۰	پارک علم و فناوری زیست فناوری خلیج فارس (قشم)
۷۱,۴۲	۷۷,۱۲	۶,۰۰۰	۴۶,۰۰۰	۳,۵۰۰	۲۵,۹۷۱	۶۴,۰۰۰	۱۹,۵۰۰	۲۴,۰۰۰	۱۶,۲۷۹	پارک علم و فناوری قزوین
-۱۸,۰۳	۷۰,۴۲	۱۵,۰۰۰	۴۹,۰۰۰	۱۸,۳۰۰	۲۸,۷۵۱	۴,۰۰۰	۲۱,۲۶۰	۴,۰۰۰	۱۶,۹۰۰	پارک علم و فناوری قم
۵۰	۷۷,۵۷	۳۰,۰۰۰	۸۸,۵۰۰	۲۰,۰۰۰	۴۹,۸۳۹	۵,۵۰۰	۳۰,۱۶۰	۴,۵۰۰	۲۰,۶۰۰	پارک علم و فناوری کردستان
۸۰	۶۹,۰۸	۴,۵۰۰	۱۴۰,۰۰۰	۲,۵۰۰	۸۲,۸۰۰	۳,۰۰۰	۵۳,۵۹۰	۳,۰۰۰	۶۰,۲۴۲	پارک علم و فناوری کرمان
-۵۰	۵۳,۵۷	۷,۵۰۰	۵۱,۶۰۰	۱۵,۰۰۰	۳۳,۶۰۰	-	-	-	-	پارک علم و فناوری کهگیلویه و بویراحمد

تغییرات لایحه ۱۳۹۸ نسبت به قانون بودجه ۱۳۹۷ (درصد)	لایحه بودجه ۲۱۳۹۸		قانون بودجه ۱۳۹۷		قانون بودجه ۱۳۹۶		قانون بودجه ۱۳۹۵		نام پارک	
	سرمایه‌ای	هزینه‌ای	سرمایه‌ای	هزینه‌ای	سرمایه‌ای	هزینه‌ای	سرمایه‌ای	هزینه‌ای		
-۲۳,۰۷	۶۸,۵۱	۱۵,۰۰۰	۴۷,۰۰۰	۱۹,۵۰۰	۲۷,۸۹۰	۵,۵۰۰	۲۰,۴۲۰	۵,۵۰۰	۱۳,۷۵۰	پارک علم و فناوری گلستان
۱۱,۱۱	۶۱,۳۴	۵,۰۰۰	۱۹۲,۰۰۰	۴,۵۰۰	۱۱۹,۰۰۰	۲۵,۰۰۰	۶۱,۸۰۰	۲۴,۵۰۰	۵۰,۳۳۱	پارک علم و فناوری گیلان
۳۲,۶۵	۶۴,۷۴	۲۶,۰۰۰	۵۳,۰۰۰	۱۹,۶۰۰	۳۲,۱۷۰	۲۵,۶۰۰	۲۳,۰۷۱	۲۲,۶۰۰	۱۸,۴۴۰	پارک علم و فناوری لرستان
۵۶,۰۹	۸۰,۹۲	۳۲,۰۰۰	۷۷,۵۰۰	۲۰,۵۰۰	۴۲,۸۳۵	۶,۶۵۰	۲۷,۲۰۰	۵,۱۵۰	۱۸,۶۰۰	پارک علم و فناوری مازندران
۹,۴۸	۴۶,۸۵	۱۵,۰۰۰	۱۳۸,۵۰۰	۱۳,۷۰۰	۹۴,۳۰۸	۱۹,۵۰۰	۷۴,۸۷۰	۱۹,۵۰۰	۶۴,۳۰۱	پارک علم و فناوری مرکزی
۴۵,۰۹	۴۸,۷۵	۳۷,۰۰۰	۹۸,۰۰۰	۲۵,۵۰۰	۶۵,۹۶۲	۱۵,۵۰۰	۱۴۶,۱۶۰	۱۴,۲۰۰	۲۴,۶۰۰	پارک علم و فناوری هرمزگان
-۴۳,۱۲	۷۱,۰۲	۳۶,۰۰۰	۵۶,۴۰۰	۶۳,۳۰۰	۳۲,۹۷۸	۵۹,۰۰۰	۲۷,۷۱۰	۳۹,۰۰۰	۲۳,۲۳۲	پارک علم و فناوری همدان
-۴۴,۹۰	۵۸,۳۶	۷,۰۰۰	۱۱۹,۰۰۰	۱۲,۷۰۵	۷۵,۱۴۲	۳۰,۰۰۰	۶۶,۶۰۰	۲۹,۰۰۰	۵۶,۷۷۲	پارک علم و فناوری یزد
۲۲,۷۲		۷۶۸,۸۰۰	۳,۸۲۶,۷۴۵	۱,۱۱۲,۵۳۵	۲,۶۳۱,۹۶۵	۷۳۸,۱۴۶	۱,۸۹۸,۴۷۹	۵۷۱,۳۴۷	۱,۴۶۳,۷۰۷	مجموع
		۴,۵۹۵,۵۴۵		۳,۷۴۴,۵۰۰		۲,۶۳۶,۶۲۵		۲,۰۳۵,۰۵۴		

براساس اطلاعات جدول فوق، شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان با رقمی معادل ۶۲۲,۵۰۰ میلیون ریال بیشترین اعتبارات هزینه‌ای و تملک سرمایه‌ای را از لایحه بودجه ۹۸ به خود اختصاص داده است و بعد از آن پارک علم و فناوری پردیس با رقمی معادل ۳۰۸,۰۰۰ میلیون ریال، پارک علم و فناوری دانشگاه تهران با رقمی معادل ۲۷۴,۰۰۰ میلیون ریال و پارک علم و فناوری گیلان با رقم ۱۹۷,۰۰۰ میلیون ریال قرار دارند. پارک علم و فناوری دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تهران نیز با رقمی معادل ۱۷,۲۰۰ میلیون ریال کمترین سهم را از اعتبارات لایحه بودجه ۹۸ دارد.

□ بررسی تبصره ماده واحدهای مرتبط با پارک‌های علم و فناوری در لایحه بودجه ۸۹

ماده واحده «بایدها» و «نبایدها» های بودجه را در ۲۲ تبصره و بندهای فرعی ذیل آنها برای دستگاه‌های اجرایی مشخص کرده است که موارد مرتبط با حوزه آموزش عالی و تحقیقات، ۸ تبصره و ۱۸ بند را شامل می‌شود که از این میزان، یک تبصره و ۲ بند به طور مستقیم و مشخص، طبق جدول زیر به پارک‌های علم و فناوری اختصاص یافته است:^۱

تبصره	متن تبصره	ارزیابی
تبصره «۹» - بند «الف»	به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی و پارک‌های علم و فناوری اجازه داده می‌شود با تصویب هیئت‌های امنای خود تا سقف عملکرد درآمد اختصاصی سال ۱۳۹۷ نسبت به اخذ تسهیلات از بانک‌ها اقدام کننند و در جهت تکمیل طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود و با اولویت احداث خوابگاه‌های متاهلین موضوع بند «پ» ماده (۱۰۳) قانون برنامه ششم توسعه استفاده نمایند و نسبت به بازپرداخت اقساط از محل درآمد اختصاصی خود اقدام کنند	بند «الف» تبصره «۹» لایحه بودجه ۱۳۹۸ همچون متن مندرج در قانون بودجه به دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزشی و پژوهشی و پارک‌های علم و فناوری اجازه داده است که تا سقف درآمد اختصاصی خود نسبت به اخذ تسهیلات از بانک‌ها اقدام کنند. پیشنهاد: تصریح بر اخذ تضمین در متن تبصره
تبصره «۹» - بند «و»	به منظور ارتقای شاخص‌های علمی، پژوهشی و فناوری، اعتبارات قانون استفاده متوازن از امکانات کشور برای ارتقای مناطق کمتر توسعه یافته مصوب ۱۳۹۳/۷/۳۰ قابل اختصاص به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پارک‌های علم و فناوری و جهاد دانشگاهی مستقر در استان است.	بند «و» تبصره «۹» لایحه بودجه ۱۳۹۸ عیناً تکرار بند «ز» تبصره «۹» قانون بودجه سال ۱۳۹۷ است.

□ جمع‌بندی

بحث تأمین مالی یکی از مشکلاتی که همچون سایر حوزه‌ها، در حوزه پارک‌های علم و فناوری نیز وجود دارد، که علت اصلی آن را شاید بتوان به عدم توجه به حضور بخش خصوصی و استفاده از ظرفیت‌های آن در این حوزه دانست؛ چراکه برخلاف آنکه در اسناد بالادستی کشور به شکل‌گیری و توسعه پارک‌های علم و فناوری خصوصی در کشور اشاره و تأکید شده است، اما عملاً بخش خصوصی سهمی در این حوزه ندارد و در حال حاضر، تمامی اعتبارات مربوط به پارک‌های علم و فناوری کشور در قالب ردیف‌های بودجه‌ای پیش‌بینی می‌شود که به دلیل محدودیت‌های بودجه‌ای، این موضوع علاوه بر عدم تأمین نیازهای مالی پارک‌های علم و فناوری، باعث کاهش عملکرد و تأثیرگذاری آنها در روند توسعه اقتصاد دانش‌بنیان نیز می‌شود. از همین رو، بهره‌گیری از ظرفیت‌های بخش خصوصی در توسعه پارک‌های علم و فناوری از طریق ایجاد مشوق‌ها و تسهیل روند ایجاد پارک‌های علم و فناوری خصوصی، یکی از الزاماتی است که باید در دستور کار مسئولان و سیاستگذاران کشور قرار گیرد تا بیش از پیش شاهد ایفای نقش و اثرگذاری پارک‌های علم و فناوری در راستای توسعه اقتصاد دانش‌بنیان و همچنین تقویت و توسعه تولید و اشتغال کشور باشیم. البته، در کنار این موضوع، برای ایفای نقش مؤثرتر پارک‌های علم و فناوری در اقتصاد کشور، نباید از توجه به ظرفیت‌ها و مزیت‌های صنعتی، تولیدی، خدماتی هر استان در شکل‌گیری پارک‌های علم و فناوری غافل شد.

۱. گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس با عنوان «بررسی لایحه بودجه ۱۳۹۸ کل کشور، ۴۹. آموزش عالی، تحقیقات و فناوری»، دی ماه ۱۳۹۷